

Bilag 2. Udvalgte reformer af uddannelsesstøttesystemerne i de nordiske lande siden 1990'erne

De nordiske lande har alle reformeret deres uddannelsesstøtte systemer siden 1990'erne.

Oversigten omfatter udvalgte større reformer, der:

- udvider målgruppen af modtagere af studiestøtte
- udvider studiestøtten eller lånemuligheder substantielt
- ændrer sammensætningen af studiestøtten, det vil sige fordelingen mellem stipendium og lån.

Tabel 1. Reforme af uddannelsesstøttesystemer i de nordiske lande siden 1990'erne

Land	År	Indhold
Sverige		
	2001	En stor reform af studiestøtten gennemføres i 2001. Særlig studiestøtte til voksenstudier afvikles og studiestøtte (studie-medel, som er både stipendie og lån) bliver den eneste form for studiestøtte til voksne. Nogle elementer fra voksenstudiestøtte føres over til studiestøttesystemer. Blandt andet et højere stipendie til dem, der har en kort uddannelse. Tilbagebetalingen af studielån forandres. Annuitetslån indføres.
	2006	I 2006 indføres et særligt tillæg til forældre, som modtager studiestøtte. Aldersgrænse for at kunne modtage studiestøtte øges fra 50 til 54 år. Studiestøtten øges med ca. 300 svenske kroner om måneden.
	2011	Fribeløbsgrænsen for, hvor meget de studerende må tjene ved siden af studierne, øges med 30.000 svenske kroner. Lånedelen af studiestøtten øges med ca. 500 svenske kroner om måneden.
	2017	En nyt studiestartsstøtte indføres for personer med lavt uddannelsesniveau, som rent stipendium.
Norge		
	1990	De studerende får en stor del af deres lån som stipendium, hvis de gennemfører studiet på normeret tid. Svarer til 10 pct. af lånet.

31. maj 2022

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**
Center for Uddannelsesstøtte

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

2002	Med Kvalitetsreformen ændres finansieringsformen, så 100 pct. af uddannelsesstøtten ydes som lån/basisstøtten (tidligere 30 pct. stipendium). Op til 40 pct. af basisstøtten konverteres fra lån til stipendium i takt med, at den studerende fuldfører uddannelsen ved at optjene ECTS. Lån kan konverteres til stipendium, hvis uddannelsen afsluttes inden for 8 år fra studiestart. Den månedlige udbetaling øges.
2017	Studiestøtten udvides med 1 måned om året fra 10 måneder til 11 måneder. Indfases fra 2017 og frem mod 2020.
2019-2020	Fra og med studieåret 2019/2020 indfører Lånekassen gradsonngøring. Dette medfører at omgøringsordningen bliver ændret for studenter som modtager støtte til videregående uddannelse. Det medfører at fra og med efteråret 2019 bliver op til 25% av basisstøtten omgjort på grundlag af beståede ECTS, mens yderligere 15% av basisstøtten bliver omgjort, når den studerende har bestået en grad.
2020-2021	Som følge af kompetencereformen bliver studiestøtteordningen mere fleksibel. Fra og med studieåret 2020/2021 stilles der ikke minimumskrav til studiebelastning for at være berettiget til stipendie og lån. Stipendie og lån udregnes nu på baggrund af den faktiske studiebelastning. Der indføres desuden ekstra lånemuligheder for ansøgere over 18 år med børn under 16 år samt for ansøgere, der er 30 år eller ældre, og har ekstra økonomiske behov. Ordningen med særlige stipendier til studerende med børn udvides desuden til studerende, der allerede har taget en lang videregående uddannelse.
2021-2022	Fra og med studieåret 2021/2022 beregnes den maksimale støttetid fra at være antal år til at blive regnes i ECTS-point eller tilsvarende. Tidligere var den maksimale støttetid otte år for studerende på længere videregående uddannelser, mens der fremadrettet kan tildeles til sammenlagt 480 ECTS-point. Ændringen medfører større fleksibilitet for studerende, der læser på deltid.

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**

Finland

1992	Reformen i 1992 øgede andelen af lån i forhold til stipendium i den finske studiestøtteordning fra 45-55 pct. til 60-40 pct. Den maksimale støtteperiode blev reduceret med et år.
2014	Finland betaler op mod 40 pct. af de studerendes lån over 2.500 Euro for studerende, som gennemfører deres uddannelse inden for normeret tid. Finske studerende kan låne op til 400 euro per måned i 9 måneder om året i deres studietid. Den gennemsnitlige låntagning er dog væsentligt lavere, omkring 7.500 euro per studerende.

2017 Studiestøttens stipendieandel bliver reduceret til fordel for låneandelen. Stipendieandelen bliver reduceret fra 57 pct. til 28 pct., mens det samlede støttebeløb reduceres med 4 pct. Efter reformen har Finland stoppet den særlige boligstøtteordning for studerende, som fremover kan modtage Finlands almindelige boligstøtte.

Danmark

1986-1988 En større reform af studiestøtten gennemføres i 1986 og 1988. Uddannelsesstøtte gives nu i form af stipendie, lån og statsgaranterede lån i pengeinstitutter. Der bliver indført fribeløb for grænsen for den studerendes egne indtægter ved siden af uddannelsesstøtten.

I 1988 blev indført klippekortet, som beregningsmodel for hvor meget uddannelsesstøtte, der kan opnås til videregående uddannelse. Der blev indført 12 ekstra klip ved ikke-beståede prøver og afbrudt uddannelse. Låneandelen blev begrænset. Størrelsen for SU-stipendiet for et støtteår blev forhøjet fra 15.300 for studerende, der bor hos deres forældre og fra 25.100 til 36.000 til studerende, der bor i egen bolig (1988-prisniveau).

2003-2004 Handicaptillæg og forsørgertillæg indføres. Handicaptillæg blev indført til studerende, som på grund af en varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde ved siden af deres videregående uddannelse. Satsen i 2004 var 4.717 kr. Samtidig indføres Specialpædagogisk støtte til studerende ved videregående uddannelser. Formålet med indsatsen var at ligestille unge med handicap med andre unge overfor videregående uddannelse.

Forsørgertillæg til enlige forsørgere og samboende forsørgere på uddannelsesstøtte. Uddannelsesstøtten består af tillægsstipendium til forsørgere på 4.519 kr. og mulighed for at optage supplerende lån på 1.157 kr. (2004 prisniveau).

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

2013	<p>Reform af SU-systemet og rammerne for studie gennemførelse med bl.a. initiativer til reform og målretning af SU-systemet:</p> <ol style="list-style-type: none">1. SU i op til 12 måneder ud over normeret tid til studerende, der starter deres videregående uddannelse inden for 2 år efter adgangsgivende eksamen2. Øgede krav i SU-systemet til de studerende om fremdrift på videregående uddannelser3. Målretning af SU til gymnasiale suppleringskurser (GSK)4. Højest fem ungdomsuddannelser med SU5. Ændret SU til hjemmeboende6. Afdæmpet regulering af SU i perioden 2014 til 20217. Forhøjelse af satsen for fribeløb for SU-modtagere8. Udbetaling af bonus til studerende, der bliver færdige på under normeret studietid9. Øget støtte til befordringsgodtgørelse
------	---

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Island

1992	<p>Ny lov om studielån 1992. Loven indeholder bestemmelser om at studielånene skal opbetales fuldt ud. Bestemmelser om, at lånene bortfalder efter 40 år, hvis de ikke er opbetalt, bortfalder.</p> <p>Tilbagebetalingsprocenten forhøjes i 4,75% af den foregåendes års indkomst.</p>
2005	<p>Ny lov om studielån. Tilbagebetalingsprocenten blev reduceret til 3,75% af den foregåendes års indkomst</p>
2020	<p>Studiestøtteadministrationen ændrer navn og kaldes nu Menn-tasjóður námsmanna. (Studenternes uddannelsesfond).</p> <p>En ny lov om studielån blev vedtaget i det islandske parlament i sommer. Loven gælder fra 1. juli 2020:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Låntagere, der gennemfører en grad inden for den specificerede tid, kan få et stipendium svarende til en nedskrivning på 30% af hovedstolen for deres studielån + indeksering efter afsluttet eksamen.2. Der ydes direkte støtte til underhold af låntagers børn i stedet for lån, også til børnebidragsydere.3. Som udgangspunkt er både udbetaling og tilbagebetaling af studielån månedligt.4. Garantier for ældre studielån bortfalder, hvis visse betingelser er opfyldt.5. Ved afslutningen af studiet kan låntageren vælge, om hans eller hendes studielån skal tilbagebetales med en indekseret eller ikke-indekseret obligation. Renten på lånene varierer afhængigt af, hvad der vælges.6. Princippet er, at studielån skal tilbagebetales fuldt ud i det år, hvor låntageren når 65 år.
